

Titel: Dømmer selv! Til Selvprøvelse Samtiden anbefalet

Citation: "Dømmer selv! Til Selvprøvelse Samtiden anbefalet", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K16*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-ds-txr-shoot-id40ffa8b0-fd05-4ff7-a61a-a181ed8489d1.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K16

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

3. Tidligere udgaver

DS udkom første gang i 1876, udgivet af SKs ældre bror, biskop emeritus P.C. Kierkegaard i Aalborg. På dette tidspunkt havde han ikke personligt forestået en udgivelse af SKs manuskripter siden 1859 med *Synspunktet for min Forfatter-Virksomhed*.^{*} H.P. Barfod, der samtidig var ved at forberede udgivelsen af *EP IV* (1877), har tydeligvis haft manuskripterne i hænderne og må til en vis grad have bistået med at tilrettelægge materialet. Bogen udkom som *Dømmer selv! Til Selvprøvelse Samtiden anbefalet. Anden Række. Af S. Kierkegaard. [1851.52]*, Kbh. 1876 (herefter forkortet *Ds1876*).^{*} P.C. Kierkegaard har indlemmet »Anden Række«, som i SKs manuskripter kun optræder i tidlige versioner af titlen, velsagtens for at undgå sammenblanding med SKs anden bog fra 1851 *Til Selvprøvelse Samtiden anbefalet* (se illustration 6). Udgiveren er anført på bagsiden af titelbladet, der også rummer bogens indholdsfortegnelse, som »[Udgiver P. Chr. Kierkegaard.]«^{*}

P.C. Kierkegaards valg af grundtekst svarer til den, som er foretaget i *SKS*, med undtagelse af titelbladet, der i *Ds1876* består af en kombination af indholdet i mss. 2.3 og 2.4. P.C. Kierkegaard har forsøgt at efterkomme, hvad SK måtte have ønsket ved en udgivelse af *DS*. De længere passager i renskriften, som SK ved en senere redigering har slettet, er ikke trykt, og hans sætteranvisninger er blevet fulgt. Ved manglende ord og tekstsammenbrud har P.C. Kierkegaard nænsomt suppleret eller rettet i teksten, dog uden at konsultere SKs kladdemateriale.^{*} Selvom SK i »Christus som Forbilledet« blot giver en reference til Matt 6,24, gengiver P.C. Kierkegaard tekststedet i sin helhed.^{*} Imidlertid har P.C. Kierkegaard (og muligvis sætteren) både moderniseret ortografien^{*} og ændret i tegnsætningen, bl.a. med en omfattende eliminering af kommaer, som SK har indsat for at accentuere tekstens rytme, til fordel for en mere grammatisk kommatering.

D ø m m e r s e l v !

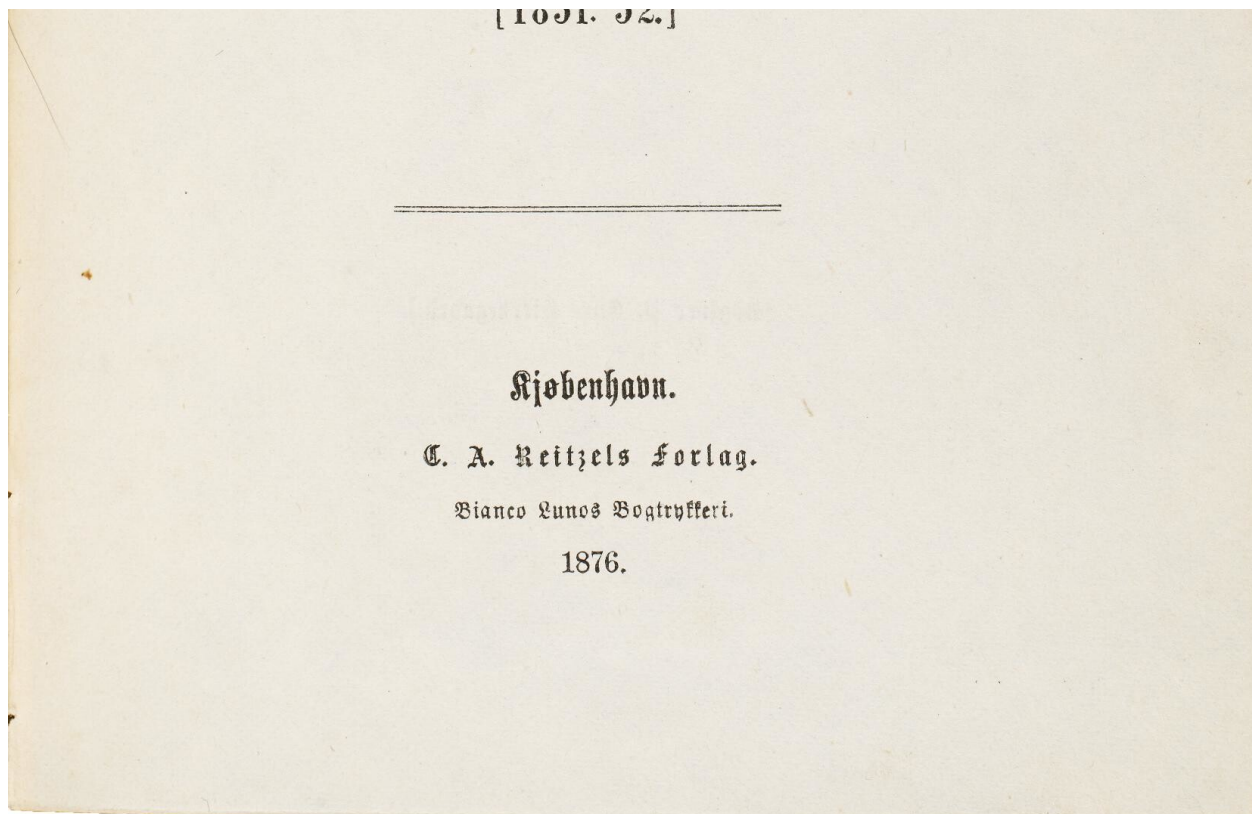
Til Selvprøvelse

Samtiden anbefalet.

Anden Række.

af

S. Kierkegaard.

6. Titelblad til den første trykte udgave af *DS*, udgivet af P.C. Kierkegaard i 1876

Mens SKs renskrift ikke bærer spor af P.C. Kierkegaards omhyggelige redigering, har den tydeligvis været anvendt som trykmanuskript, da der er stedvise aftryk af sætterfingre og blyantmarkeringer svarende til bogudgavens sideskift. Det taler for, at P.C. Kierkegaard har sendt renskriften til sætteriet alene med anvisninger på, hvilken orden manuskripterne skulle trykkes i. Derpå har han læst førstekorrektur i det returnerede korrekturksemplar uden at kontrollere eventuelle afvigelser fra renskriften. Det ses af en række fejllæsninger, der må være opstået i sætteriet, men som ikke er umiddelbart meningsforstyrrende og derfor forbigået P.C. Kierkegaards opmærksomhed under korrekturlæsningen.* På samme måde kan en række udeladte ord og sætninger forklares, bl.a. udeladelsen af »og at de ubetinget forholdt sig til det Ubetingede«,* der formentlig er oversat af sætteren (haplografi).

Ds1876 har siden dannet grundlag for samtlige udgaver af *DS*, første gang i *SV1* i 1905. I en lakonisk introduktion af udgiveren H.O. Lange hedder det om skriftet: »Hertil eksisterer der intet Manuskript blandt S. K.'s Papirer. Den af P. Chr. Kierkegaard besørgede Originaludgave 1876 er lagt til Grund for denne Udgave.«* Langes emenderingsarbejde bestod således i at rense *Ds1876* for, hvad der efter hans vurdering var åbenlyse sætterfejl, korrekturfejl eller ukierkegaardske stavemåder. De beskedne, men efter forholdene kvalificerede konjekture er registreret i et tekstkritisk anhang.* Denne korrupte udgave af *DS* blev i 1929 genudgivet i *SV2*, igen med den introducerende oplysning om, at originalmanuskripterne ikke fandtes.* Da V. Kuhr og E. Torsting under den sideløbende udgivelse af *Pap.* nåede til bind X 6, der udkom i 1934, var SKs manuskriptmateriale i mellemtiden tilvejebragt. Udgiverne gengav kladdevarianterne fra *DS*, mens de med hensyn til en trykt version af renskriften efter vanlig praksis henviser læseren til *SV1*. Kuhr og Torsting forholder sig dog passivt til det faktum, at *SV1* (og *SV2*) netop ikke indeholder SKs renskrift, men derimod Langes bearbejdede version af *Ds1876*.* Peter P. Rohde, der havde ansvaret for at gennemse SKs værker til tredjeudgaven, *SV3*, ignorerede også misforholdet og lod i 1964 teksten fra *SV2* genoptrykke, velvidende at SKs renskrift fandtes i Universitetsbibliotekets Kierkegaard-arkiv.* I *SV3* undertrykkes desuden flere af SKs grafiske signaler såsom indsatte asterisker.

SKS bringer således for første gang siden 1876 en etableret udgave af SKs renskrift af *DS*.